

ÎNCHEIERE

10 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Svetlana Filincova

examinând admisibilitatea recursului declarat de Gonciar Tatiana reprezentată de avocatul Guțu Tatiana,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Sîrbu Gheorghe împotriva Tatianei Gonciar cu privire la declararea nulității actelor juridice,

împotriva deciziei din 25 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de către Sîrbu Gheorghe, casată hotărârea din 28 februarie 2018 a Judecătoriei Bălți (sediul central) și emisă o nouă hotărâre de admitere parțială a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La 31 decembrie 2013, Sîrbu Gheorghe s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Tatianei Gonciar cu privire la declararea nulității actelor juridice.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, în iarna anului 2011-2012, în urma unei tranzacții încheiate cu Ursac Petru, i-a transmis în posesie automobilul de model Volkswagen Transporter, anul fabricării 2003, ce-i aparținea cu drept de proprietate.

A mai menționat că, la 12 ianuarie 2012, fără a dispune de careva împuterniciri, Ursac Petru a înregistrat automobilul menționat pe numele Tatianei Gonciar, în lipsa acordului reclamantului și fără prezența acestuia la Direcția documentare a mijloacelor de transport, respectiv fără de a fi achitat costul bunului. Ulterior, Ursac Petru i-a restituit automobilul, comunicându-i totodată și faptul că automobilul l-a înregistrat pe numele Tatianei Gonciar.

În opinia reclamantului, actele juridice, în baza cărora a fost înregistrat automobilul după Gonciar Tatiana, este lovit de nulitate absolută, deoarece la încheierea lui, a lipsit unul dintre elementele esențiale necesare încheierii actului juridic, și anume consimțământul reclamantului la transmiterea dreptului de proprietate asupra bunului.

Reclamantul a indicat asupra faptului că, semnătura din cererea de radiere și din cererea de înmatriculare a mijlocului de transport pe numele Tatianei Gonciar

nu-i aparține, nefiind executată de dânsul ca proprietar, ci a fost falsificată de către o altă persoană.

Acțiunile ilegale de falsificare a semnăturii sale, au condus la înstrăinarea bunului ce-i aparține, ceea ce este contrar legii. Prin urmare, atât cererea privind radierea automobilului numele reclamantului, cât și certificatul privind înmatricularea automobilului numele Tatianeii Goncear, sunt lovite de nulitate, fapt ce impune anularea acestora și repunerea părților în situația anterioară, cu reînregistrarea automobilului în litigiu pe numele fostului proprietar – Sîrbu Gheorghe.

Reclamantul a mai invocat, că pe marginea acțiunilor ilegale menționate, au fost depuse plângeri la Inspectoratul de Poliție Bălți, fiind pornită o cauză penală. În urma efectuării expertizei grafoscopice, în dosarul penal, s-a constatat că semnătura din numele lui Sîrbu Gheorghe la rubrica ”semnătura personală”, din cererea pentru proprietarii particulari datată cu 12 ianuarie 2012 privind radierea automobilului de model Volkswagen Transporter și semnătura din numele lui Sîrbu Gheorghe de la rubrica ”semnătura personală”, din cererea pentru proprietarii particulari, datată 12 ianuarie 2012, privind reutilizarea automobilului de model Volkswagen Transporter - nu au fost executate de către Sîrbu Gheorghe, dar au fost executate de către o altă persoană, prin procedeul imitației libere.

Potrivit aceluiași raport de expertiză, s-a stabilit că și semnătura din numele Tatianeii Goncear de la rubrica ”semnătura personală” din cererea pentru proprietarii particulari datată cu 12 ianuarie 2012 privind înmatricularea automobilului, nu a fost executată de către Goncear Tatiana, dar a fost executată de către o altă persoană prin procedeul imitației libere.

A menționat că automobilul a fost înregistrat pe numele Tatianeii Goncear de către Ursac Petru, care la acel moment se afla în posesia automobilului.

Astfel, în instanța de judecată, Sîrbu Gheorghe a solicitat declararea nulității certificatului de înmatriculare a automobilului de model Volkswagen Transporter eliberat pe numele Tatianeii Goncear și declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare din 12 ianuarie 2012, încheiat între Sîrbu Gheorghe și Goncear Tatiana, în privința automobilului de model Volkswagen Transporter, cu repunerea părților în situația anterioară.

Prin hotărârea din 28 februarie 2018 a Judecătorei Bălți (sediul central) cererea de chemare în judecată a fost respinsă.

Pentru a hotărî astfel, prima instanță a reținut că, potrivit contractului de vânzare-cumpărare menționat reclamantul a înstrăinat pârâtei automobilul în cauză la prețul de 15 000 lei. Atât în cererea de chemare în judecată, cât și în ședința de judecată, Sîrbu Gheorghe a menționat că a transmis benevol lui Ursac Petru automobilul discutat în speță, în urma unui schimb de automobile.

Ulterior, automobilul a fost înstrăinat de Ursac Petru cu 9500-9700 de euro Tatianeii Goncear cu condiția că documentele vor fi întocmite din numele lui Sîrbu Gheorghe.

Prima instanță a concluzionat că deși reclamantul la momentul încheierii contractului se afla peste hotarele țării, ultimul anterior și-a exprimat consimțământul pentru înstrăinarea automobilului.

Mai mult instanța a reținut că pe numele lui Sîrbu Gheorghe și Ursac Petru a fost intentat un dosar penal, pentru falsificarea documentelor, fiind bănuți de

faptul că s-ar fi ocupat cu perfectarea contractului de vânzare-cumpărare, anterior plecării lui Sîrbu Gheorghe peste hotarele țării, aplicând altă semnătură decât cea din buletin de identitate.

Totodată, prima instanță a concluzionat că pârâta Gonciar Tatiana este dobânditor de bună-credință, or ultima a transmis lui Ursac Petru suma de 9500 de euro pentru cumpărarea acestui automobil, fapt recunoscut de către Ursac Petru. În cadrul examinării cauzei, Sîrbu Gheorghe nu a prezentat probe care ar confirma că Gonciar Tatiana a acționat cu rea-credință la primirea în proprietate a automobilului, iar în lipsa acestor probe nu poate fi negat principiul buneicredințe.

Prin decizia din 25 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de către Sîrbu Gheorghe, casată hotărârea din 28 februarie 2018 a Judecătorei Bălți (sediul central) și emisă o nouă hotărâre de admitere parțială a acțiunii.

A fost anulat contractul de vânzare-cumpărare din 12 ianuarie 2012 încheiat între Sîrbu Gheorghe și Gonciar Tatiana privind vânzarea-cumpărarea automobilului de model Volkswagen Transporter.

În partea pretențiilor privind declararea nulității certificatului de înmatriculare a automobilului de model Volkswagen Transporter pe numele Tatiane Gonciar - acțiunea lui Sîrbu Gheorghe, a fost respinsă.

În consolidarea soluției emise, instanța de apel a reținut că, reieșind din conținutul Raportului de expertiză judiciară nr. 123 din 02 februarie 2016 urmează că semnaturile din numele lui Sîrbu Gheorghe din rubrica ”vanzător” și din numele Tatiane Gonciar din rubrica ”cumpărător” din contractul de vânzare-cumpărare din 12 ianuarie 2012, nu au fost executate de către Sîrbu Gheorghe (ca vânzător) și nici de Gonciar Tatiana (ca cumpărător), semnaturile fiind executate de o altă persoană.

Instanța a constatat cu certitudine că, nici Sîrbu Gheorghe (ca vânzător) și nici Gonciar Tatiana (ca cumpărător) nu și-au dat consimțământul la nașterea sau stingerea obligațiilor civile de vânzare cumpărare a automobilului de model Volkswagen Transporter, fiind constatată astfel, lipsa consimțământului lui Sîrbu Gheorghe – ca titular al dreptului de proprietate asupra bunului, la înstrăinarea automobilului său.

Reieșind din faptul că contractul menționat a fost încheiat contrar prevederilor legale care vizează condițiile de valabilitate a actului juridic în special a consimțământului vânzătorului Sîrbu Gheorghe la nașterea modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor civile, instanța de apel a constatat nulitatea absolută a contractului și respectiv necesitatea dispunerii anulării acestui contract.

Instanța de apel a mai concluzionat că, în mod greșit instanța de fond a considerat că automobilul în litigiu nu mai poate fi revendicat de la Gonciar Tatiana – în calitatea sa de dobânditor de bună credință, în condițiile în care s-a constatat că o asemenea calitate dânsa nu deține. Cu atât mai mult că posesiunea buneicredințe mai presupune și faptul că posesorul să nu dispună de posibilități în a stabili apartenența bunului către o altă persoană, iar în acest sens, să examineze situația cu diligență. În cazul de față, Gonciar Tatiana dispunea de posibilitatea de a cunoaște că bunul îi aparține lui Sîrbu Gheorghe, odată ce contractul de vânzare-cumpărare l-a încheiat anume cu Sîrbu Gheorghe – ca vânzător și proprietar. În asemenea condiții, nu-și are locul buna-credință pentru Gonciar Tatiana în ce

privește bunul menționat.

Cu referire la readucerea părților în situația anterioară, instanța de apel a explicat că, în ședința instanței de apel, reprezentantul lui Sîrbu Gheorghe – avocatul Dănoi Ion a explicat că prin readucerea părților la poziție inițială ca urmare a declarării nulității contractului de vânzare-cumpărare, Sîrbu Gheorghe urmărește scopul restabilirii dreptului său de proprietate asupra mijlocului de transport, cu dispunerea înregistrării acestui drept după sine în Registrul de stat al transporturilor.

În ședința instanței de apel, s-a constatat că mijlocul de transport a fost restituit benevol, de către Goncear Tatiana lui Sîrbu Gheorghe, Goncear Tatiana la 02 martie 2012 i-a eliberat lui Sîrbu Gheorghe și o procură în acest sens, cu dreptul de a înstrăina mijlocul de transport.

Din explicațiile Tatianeii Goncear și a lui Ursac Petru acordate instanței de apel, rezultă că banii în sumă de 5000 de euro achitați în scopul procurării automobilului, au fost restituiți de către Ursac Petru Tatianeii Goncear. Respectiv, părțile contractului de vânzare cumpărare din 12 ianuarie 2012: Sîrbu Gheorghe și Goncear Tatiana, nu mai datorează nimic unul altuia, fapt ce exclude careva dispoziții ale instanței în acest sens.

În partea ce ține de introducerea modificărilor în Registrul de stat al transporturilor, instanța de apel respingând acest capăt de cerere a menționat că, însăși faptul anulării contractului în baza căruia Goncear Tatiana a obținut dreptul de proprietate, servește temei pentru înregistrarea acestor modificări în Registrul de stat al transporturilor, nefiind obligatorie o mențiune în acest sens.

În ce privește anularea certificatului de înmatriculare a automobilului, colegiul de apel a statuat că, acest document nu cade sub incidența unui act juridic civil și a temeiurilor de nulitate a acestuia, în condițiile în care el nu constituie, în sine, o manifestare de voință a persoanei îndreptate înspre nașterea, modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor civile. Or, certificatul de înmatriculare conform Regulamentului cu privire la Registrul de stat al transporturilor, constituie un document oficial de stat care confirmă înmatricularea vehiculului și permite titularului acestuia exploatarea vehiculului.

La 07 februarie 2019 (prin oficiul poștal), Goncear Tatiana reprezentată de avocatul Guțu Tatiana a declarat recurs împotriva deciziei din 25 octombrie 2018 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea acesteia cu menținerea hotărârii primei instanței.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel la emiterea deciziei a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către Goncear Tatiana reprezentată de avocatul Guțu Tatiana, neîntemeiat și care urmează a fi considerat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de Gonciar Tatiana reprezentată de avocatul Guțu Tatiana, nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ a recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentei cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare al recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurentei, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune considerarea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de către Gonciar Tatiana reprezentată de avocatul Guțu Tatiana.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al

Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Goncear Tatiana reprezentată de avocatul Guțu Tatiana.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Svetlana Filincova